

OBEC BUŠINCE

NÁVRH

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE

obce Bušince

č. 3/2021 o evidencii pamätihodností obce Bušince

Obecné zastupiteľstvo v Bušinciach
podľa § 6 a § 11 ods. 4, písm. g) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení
v znení neskorších predpisov a podľa § 14 ods. 4 zákona č.49/2002 Z. z.
o ochrane pamiatkového fondu, v znení zákona č. 479/2005 Z. z. a zákona č.208/2009 Z. z.
(„pamiatkový zákon“)

vydáva

toto Všeobecne záväzné nariadenie o evidencii pamätihodností obce Bušince.

Návrh VZN vyvesený na úradnej tabuli:

VZN vyvesené na úradnej tabuli:

VZN nadobúda účinnosť:

Časť prvá Úvodné ustanovenia

§ 1

Účel nariadenia

1. Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) upravuje spôsob utvorenia a odborného vedenia evidencie pamätihodností a určuje podmienky výberu a zápisu do Zoznamu pamätihodností obce Bušince.
2. Cieľom tohto VZN je vyhlásiť pamätihodnosti obce a schváliť ich evidenciu v záujme ochrany ich kultúrnohistorickej hodnoty, zachovanie a zlepšenie ich stavu pre budúce generácie.
3. Toto VZN ďalej upravuje pôsobnosť obce Bušince, ako aj práva a povinnosti vlastníkov pamätihodností obce.

§ 2

Rozsah platnosti

1. Toto VZN platí pre územie obce Bušince pozostávajúce z katastrálneho územia obce Bušince.

§ 3

Vymedzenie pojmov

1. Pamätihodnosťou obce je v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len „pamiatkový zákon“) hnutelná vec alebo nehnuteľná vec, ktorá nie je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky, ale ktorá má pre obec svoju historickú, architektonickú, urbanistickú, krajinnú, kultúrnu, výtvarnú, umelecko-remeselnú, spoločenskú, vedeckú alebo technickú hodnotu (ďalej len „hodnota“).
2. Pamätihodnosťou obce môžu byť okrem toho aj:
 - 2.1. kombinované diela prírody a človeka,
 - 2.2. historické udalosti,
 - 2.3. názvy ulíc, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce,
 - 2.4. zemepisné názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce,
 - 2.5. katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.
3. Zoznam pamätihodností obce je súbor hnutelných vecí a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa tohto VZN za pamätihodnosť obce.
4. Ochrana pamätihodností obce je súhrn činností a opatrení zameraných na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, regeneráciu, využívanie a prezentáciu pamätihodností obce.
5. Konanie o vyhlásení a zápise pamätihodnosti obce do Zoznamu pamätihodností obce Bušince je podľa tohto VZN proces činností, ktorý začína podaním návrhu na zápis a končí zapísaním, resp. nezapísaním do Zoznamu pamätihodností obce Bušince (ďalej len „Zoznam“).

Časť druhá

Pôsobnosť obce Bušince a Komisie pre pamätihodnosti obce

§ 4

Obec Bušince

1. Obec Bušince:
 - 1.1. utvára všetky podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamätihodností obce na území obce,
 - 1.2. zabezpečuje označenie pamätihodnosti obce,
 - 1.3. schvaľuje Zoznam pamätihodností obce,
 - 1.4. hľadá možnosti na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce aj formou rôznych fondov, nadácií, výziev napredloženie projektov a dotácií.
2. Obec Bušince ďalej:
 - 2.1. podporuje iniciatívy občanov a občianskych združení pri ochrane pamätihodností obce,
 - 2.2. vypracúva Zoznam a vedie evidenciu pamätihodností obce,
 - 2.3. spolupracuje s občianskymi združeniami a ďalšími právnickými osobami zriadenými na záchranu, využívanie a prezentáciu pamätihodností obce,
 - 2.4. zabezpečuje zverejnenie pamätihodností mesta prostredníctvom informačno-propagačných materiálov a na svojej internetovej stránke www.obecbusince.sk
 - 2.5. usmerňuje činnosť Komisie pre pamätihodnosti obce,

2.6. predkladá zoznam evidovaných pamätihodností na odborné a dokumentačné účely Krajskému pamiatkovému úradu v Lučenci; ak ide o nehnuteľné veci, predloží zoznam aj Stavebnému úradu pre obec Bušince.

3. O rozdelení finančných prostriedkov schválených v rozpočte obce na záchranu a obnovu pamätihodností a kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na území obce rozhoduje starosta obce po predchádzajúcom doporčení Komisiou pre pamätihodnosti obce Bušince.

§ 5

Komisia pre pamätihodnosti obce

1. Komisia pre pamätihodnosti obce (ďalej len „Komisia“) je odborný, poradný, iniciatívny a kontrolný orgán obce pre zásadné otázky ochrany pamätihodností obce.

2. Obecné zastupiteľstvo zriaďuje podľa § 15 zákona SNR č. 369/1990 o obecnom zriadení komisiu pre pamätihodnosti obce Bušince. Členov Komisie vymenúva a odvoláva starosta obce po schválení obecným zastupiteľstvom v Bušinciach. Členstvo v Komisii je dobrovoľné a bezplatné.

3. Komisia si volí svojho predsedu, ktorým je vždy člen komisie. Zapisovateľa komisie určuje obec Bušince z radov zamestnancov obce. Zapisovateľ komisie nemá hlasovacie právo, má len poradný hlas.

Predseda komisie:

- zvoláva a vedie zasadnutie komisie prostredníctvom zapisovateľa komisie, organizuje a riadi prácu komisie,
- navrhuje a spolu s ostatnými členmi komisie pripravuje plán činnosti komisie,
- podpisuje zápisnicu zo zasadnutia komisie,
- počas svojej neprítomnosti poveruje vedením komisie iného člena komisie.

Zapisovateľ komisie:

- koordinuje a zabezpečuje administratívnu činnosť komisie,
- zodpovedá za včasné odoslanie písomných materiálov predsedovi a členom komisie,
- plní ďalšie úlohy podľa pokynov predsedu komisie.

5. Zasadnutie komisie zvoláva a návrh programu určuje predseda komisie v spolupráci so zapisovateľom komisie, podľa schváleného plánu činnosti komisie. Komisia zasadá podľa potreby, najmenej raz ročne. Komisia je uznášania schopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina zo všetkých jej členov. Komisia prijíma stanoviská, na schválenie ktorých je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny z prítomných členov komisie. Komisia nemá rozhodovaciu právomoc.

6. Komisia posudzuje návrhy na zápis, zmenu a zrušenie zápisu do evidencie z odborného a vecného hľadiska a na základe jej stanovísk sa návrhy na zápis, zmenu alebo zrušenie zápisu do evidencie predkladajú na prerokovanie a schválenie OZ v Bušinciach, ktoré rozhoduje o prijatí resp. neprijatí návrhu na zápis, zmenu a zrušenie zápisu do evidencie pamätihodností obce Bušince.

7. Komisia posudzuje na základe nových skutočností návrhy na zmenu alebo zrušenie zápisu v zozname pamätihodností obce Bušince po zániku hodnôt, na základe ktorých bola do zoznamu pamätihodností zapísaná.

8. Komisia prerokúva a posudzuje najmä stratégiu ochrany pamätihodností mesta a zásadné otázky ich zachovania, reštaurovania, regenerácie, využívania a prezentácie.

9. Komisia má minimálne 5 členov a sú v nej poverení zástupcovia: (napr.):

9.1. Obce Bušince,

- 9.2. Stavebnej komisie,
- 9.3. Rímsko-katolíckeho farského úradu v Bušinciach,
- 9.4. Predseda komisie školstva, kultúry a športu
- 9.6. Nestáli členovia, alebo prizvaní odborníci

Časť tretia **Zoznam pamätihodností obce**

§ 6 **Zoznam pamätihodností obce**

1. Zoznam pamätihodností obce (ďalej len „Zoznam“) vedie Obecný úrad Bušince.
2. Evidencia pamätihodností obce sa vedie buď v klasickej forme (napr. v podobe matričnej knihy), alebo s využitím nástrojov výpočtovej techniky.
3. Evidencia a členenie Zoznamu pozostáva z registrov:
 - 3.1. register nehnuteľných pamätihodností
 - a) nehnuteľné veci
 - b) kombinované diela prírody a človeka
 - 3.2. register hnutelných pamätihodností
 - 3.3. register nehmotných pamätihodností
 - 3.4. príloh (fotografie, historické fotografie, mapy, historické mapy, kresby a iná grafická dokumentácia, fotokópie dokumentov, textový popis objektu, predmetu, udalosti, osobnosti ...),
 - 3.5 dokladov, na základe ktorých boli veci zapísané do evidencie pamätihodností obce (návrh na zápis, stanoviská odborných orgánov, inštitúcií, uznesenie mestského zastupiteľstva). Pri evidencii zápisov budú evidované sprievodné dokumenty, príp. bude vyhotovený zápis o tom, kde sa tieto nachádzajú.

§7 **Zápis do Zoznamu**

1. Obecný úrad alebo Komisia vypracuje návrh na vyhlásenie veci za pamätihodnosť obce z vlastného podnetu alebo na podnet právnickej osoby alebo fyzickej osoby.
2. Podnety na vyhlásenie hnutelných alebo nehnuteľných vecí za pamätihodnosť obce a ich zápis do Zoznamu môžu právnické alebo fyzické osoby podávať na Obecnom úrade Bušince, ktorý ich podľa aktuálneho stavu postúpi Komisii.
3. Obecný úrad zapíše do Zoznamu hnutelnú vec alebo nehnuteľnú vec, ktorá má historickú, architektonickú, urbanistickú, krajinnú, kultúrnu, výtvarnú, umeleckoremeselnú, spoločenskú, vedeckú alebo technickú hodnotu, na základe uznesenia obecného zastupiteľstva po posúdení a odporučení Komisiou pre pamätihodnosti obce.
4. Obecný úrad pri zápise do Zoznamu pamätihodností obce postupuje podľa „Metodickej inštrukcie pre potreby obecných samospráv“ vydaných Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a pamiatkovým úradom Slovenskej republiky v r. 2003.
5. Zaradenie konkrétnych hmotných objektov, predmetov a nehmotných foriem (názvov, udalosti a pod.) môže Obecný úrad alebo Komisia v prípade potreby konzultovať s príslušnými ústavmi

Slovenskej akadémie vied, vedeckými pracoviskami vysokých škôl, múzeami a galériami, pracoviskami Pamiatkového úradu a pod.

6. Vlastník huteľnej veci alebo nehnuteľnej veci navrhutej na vyhlásenie za pamätihodnosť obce bude o tom informovaný do 30 dní od vypracovania návrhu.

7. Vlastník veci navrhutej na vyhlásenie za pamätihodnosť obce je povinný:

7.1. od doručenia oznámenia o návrhu na vyhlásenie chrániť vec pred poškodením, zničením alebo odcudzením

7.2. poskytnúť na písomnú výzvu Obecnému úradu potrebné údaje o veci alebo umožniť oprávneným osobám obhliadku veci.

8. Obecný úrad bezodkladne zašle informáciu o vyhlásení alebo o zamietnutí vyhlásenia veci za pamätihodnosť obce vlastníkovi veci, krajskému pamiatkovému úradu a ak je vyhlásená za pamätihodnosť obce nehnuteľná vec, aj Stavebnému úradu obce Bušince.

Časť štvrtá

Ochrana a obnova pamätihodností obce

§ 8

Základná ochrana

1. Základná ochrana pamätihodnosti obce je súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozenia, poškodenia, zničenia alebo odcudzenia pamätihodnosti obce, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia pamätihodnosti obce a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej hodnote a technickému stavu.

2. Vlastník pamätihodnosti je povinný:

a) ochraňovať pamätihodnosť v súlade s jej pamiatkovou hodnotou,

b) zachovávať dobrý technický, prevádzkový a estetický stav pamätihodnosti,

c) oznámiť každú uskutočnenú zmenu vlastníctva pamätihodnosti obci za účelom aktualizácie evidencie.

Časť piata

Záverečné ustanovenia

§ 9

Záverečné ustanovenia

1. Toto nariadenie môže meniť a dopĺňať obecné zastupiteľstvo v Bušinciach podľa potrieb obce v súlade s právnymi normami vydanými po účinnosti nariadenia.

2. Toto VZN bolo schválené obecným zastupiteľstvom v Bušinciach dňa uznesením č..... a nadobúda účinnosť 15. dňom zverejnenia.

Ing. Zoltán Végh
starosta obce Bušince

Príloha č. 1 k VZN č.

**STANOVISKO VLASTNÍKA PRE ZARADENIE OBJEKTU/OV DO EVIDENCIE PAMÄTIHODNOSTÍ OBCE
BUŠINCE**

Meno a priezvisko vlastníka / názov firmy:

Adresa:

Tel. číslo:e-mail:

Identifikácia navrhovaných objektov:

.....

.....

Súhlasím / nesúhlasím * so zaradením objektov do evidencie pamätihodností obce Rumanová

.....

podpis vlastníka objektu

*nehodiace sa preškrtnite

Zoznam hmotných nehnuteľných pamätihodností obce

Obec : 991 22 Bušince

Okres : Veľký Krtíš

č.	pamätihodnosť	katastrálne územie, adresné údaje (aj adresa popisom)	orien.		súpis. číslo	parcel.	Význam, stručná charakteristika pamätihodnosti	Evid.číslo Rozhodnutie obce o zápise
1	Kaplnka sv. Jána Nepomuckého	Bušince Ipeľská ulica					Kaplnka sv. Jána Nepomuckého pri cintoríne, strážca mostu cez rieku Ipeľ	
2	Kaplnka sv. Michala archanjela (ľudovo aj kaplnka anjelov strážnych)	Bušince Ipeľská ulica					Traduje sa, že ju pôvodne postavili obrancovia bušinskej pevnosti počas tureckých nájazdov, aby ich ochránila pred zničením. A keďže podľa povesti sa tak aj stalo, táto kaplnka má pripomínať tento zázrak.	
3	Kaplnka Panny Márie	Bušince Družstevná ulica					Kaplnka datovaná z roku 1936, nápis na streche	
4	Dedinské múzeum a pamätná izba Aladára Zsélyiho	Bušince Železničná ulica					Zariadené izby typického vidieckeho obyvateľa, so všetkým príslušenstvom, ktoré sa nachádzalo v domácnostiach. Pamätná izba priekopníka letectva Aladára Zsélyiho.	
5	Postriebrený železný kríž na kamennom podstavci pred kostolom	Bušince Ipeľská ulica					Datovanie pravdepodobne 1786, a ťažko čitateľným textom /.../ <i>Isten dicsőségére állít/ ják Ifj. Tóth/ Andrásné/ és Lőrincz Andrásné/ Bussai lakosok.</i>	

Príloha č. 1 VZN č.

6	Kamenný kríž	Bušince Ipeľská ulica				Je umiestnený na cintoríne textom <i>Mottó: Jézusom mennyit és mennyit szenvedél/ Midón a kereszten / .../ függöttél? / Mária Magdolna/ Isten nagyobb dicsőségére és a hívek/ épülésére állították/ Nagy János és Varga András/ Bussai lakosok/1922</i>
7	Kamenný žulový kríž	Bušince Ipeľská ulica				Umiestnený na cintoríne, dal ho postaviť plebán Josephus Balogh v r. 1857, s nečitateľným latinským nápisom.
8	„Gyurov kríž“	Bušince Železničná ulica				Liatinový na žltom kamenom podstavci. Fasáda príľahlého domu je datovaná do r. 1930, ale kríž nemá datovanie ani žiadny text.
9	Liatinový kríž na kamenom podstavci	Bušince Krtíšska ulica				Umiestnený v blízkosti školy, bez textu.
10	Kamenný kríž „Bombór kereszt“	Bušince Lučenecká ulica				Je v časti Makový vrch, ktorá patrila Bertalanovi Bomborovi, podľa ktorého sa kríž aj ľudovo nazýva. Text venovania je ale nečitateľný.
11	Kamenný kríž	Bušince Železničná ulica				Križ sa nachádza smerom do obce Čeláre, v blízkosti minerálneho prameňa.
12	pomník padlým obyvateľom v SNP					Pomník nachádzajúci sa v parku na križovatke, 32 obyvateľov obce umučených fašistami v marci 1945

Príloha č. 1 VZN č.

	Kombinované diela človeka a prírody								
13	Minerálny prameň – „Šťavica“	Bušince							Je to zdroj prameňa <u>LC-4</u> z vrtu realizovaného v rokoch 1953-1954. Nachádza sa na pravom brehu Stracinského potoka, medzi obcou a železničnou traťou. Voda je vyššie mineralizovaná alkalická kyselka s obsahom CO ₂ 2,22 g/l, z aniónov vysoko prevláda HCO ₃ - 5,8 g/l, z katiónov Na ⁺ 0,6 a Mg ²⁺ 0,25 g/l. Voda je využívaná pre pitné účely, z vrtu vyteká pod tlakom a je rúrkou vyvedená nad povrch.
14									
15									
16									

Vypracoval: Ing. Zoltán Végh – starosta obce Bušince
Dňa: 23.8.2021